

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Valentí Puig a LletRA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/valenti-puig> >

Valentí Puig

Un món que ha perdut la noblesa

Julià Guillamon

Periodisme, dietaris, poesia, contes i novel·la: els cinc gèneres que Valentí Puig (Palma de Mallorca, 1949) ha practicat des de finals dels setanta conflueixen a *La vida és estranya*: la història d'un aristòcrata de la Conca de Corema, una comarca de l'interior, a hora i mitja de Barcelona, que s'estima i odia al mateix temps.

Observacions de la realitat, cites de llibres d'història, com en els dietaris. Episodis amb prostitutes, una dona que es toca la cama amb un gest màgic, com en els poemes.

Crítiques als restaurants d'hamburgueses i a la Milla d'Or de botigues de grans marques, com en els articles d'opinió. Històries de la patrulla, els amics de joventut que es dedicaven a fer el gamberro pel poble, i dels dinosaures, que n'eren les víctimes, amb qui ara comparteixen taules i vermut, com als contes. Una iniciació, un retrat de família, el testimoni d'un fracàs històric i una inacabable decadència, com en les novel·les. *La vida és estranya* és una síntesi de l'obra de Valentí Puig i de la seva manera de veure el món.

Per a Oleguer de Regós la noblesa és una forma superior de llibertat. Però ha desaparegut de la terra i no troba cap base sòlida per aixecar el vol. Es refugia en l'estudi: mitjançant l'anàlisi del seu microcosmos espera arribar a comprendre i establir les lleis de la història. Aquest subterfugi intel·lectual li ha de permetre mitigar les conseqüències de la gran caiguda i la incapacitat d'adaptar-se als temps que corren. La figura de l'aristòcrata funciona, és clar, com una projecció de l'intel·lectual, cada cop més aïllat i incomprès. La crisi personal té un reflex en el conjunt de la vida catalana. La mentalitat d'historiador d'Oleguer el fa saltar d'un segle a l'altre, de l'era quaternària a las guerres carlines o la FAI, per acabar dibuixant una gent rutinària i un present sense expectatives. La vida autèntica, irrefrenable i violenta de l'època dels grans senyors, ha deixat pas a les aparences i a la doble moral. El personatge de Befàs, mecenes, defraudador, víctima de la bombolla immobiliària i finançador il·legal de partits, és el mirall magnificat dels vicis del país.

Valentí Puig domina l'escriptura breu, punyent i pirotècnica (quan diu que la gent és del Barça o de Woody Allen, o quan afirma que els sacerdots han substituït la túnica i els caps rapats pel maletí Samsonite i el número encriptat dels comptes de les illes Caiman); arrossega el lector a un remolí d'activitat quan retrata l'avi que torna a dirigir la propietat després de la mort del pare d'Oleguer; descriu la quotidianitat aclaparada del senyor Rossend, un veí de bona fe que el protagonista acompanya a la plaça de la Catedral, on fan Sardanes per la Independència. Mitjançant la relació intermitent amb l'amic Julien i la convivència amb Glòria, amb qui va estar casat una temporada, vivim la passió, la contradicció i l'abisme del no-res. Julien és un personatge de novel·la molt atractiu que contraresta l'egocentrisme displicent i una mica pansit del protagonista.

Entre la crítica, la sàtira, l'evocació del temps perdut, la fallida del present, el desig de llibertat i de

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Valentí Puig a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/valenti-puig> >

realització intel·lectual i vital sempre compromès, *La vida és estranya* és l'obra d'un escriptor que no troba raons per creure. Si a *La gran rutina* (2007) despullava la burgesia catalana progressista i a *Barcelona cau* (2012) deixava sense excuses víctimes i guanyadors de la guerra, ara descriu el poble i la ciutat, aristòcrates i nou-rics, intel·lectuals i tabalots, notaris i masovers, generals i polítics digitals, en un retrat sense herois ni models, sotmès a la llei última de la història: tot decau vertiginosament i no queda cap més consol que una copa de vi blanc.

Julia Guillamon. *La Vanguardia*. *Culturas*, 03/12/2014

Puig o l'energia narrativa Àlex Susanna

Entre les millors novel·les del 2014 hi figura, de manera destacada, *La vida és estranya*, de Valentí Puig. Podríem dir que es tracta d'unes falses memòries del mateix autor, tal com ho eren les de Salvador Orlan respecte a Llorenç Villalonga, però aquesta és una obra caiguda incomprensiblement en l'oblit i més ens val presentar la que ens ocupa d'una altra manera. Diguem que l'autor s'hi treu de la màniga un personatge que aparentment –si més no pel que fa als accidents de vida exterior– no té res a veure amb ell, però que en canvi funciona d'allò més bé com a màscara transmissora d'una determinada visió del món, i, més en concret, del nostre temps, país i capital: “Sospito que Barcelona finalment destruirà Catalunya.” Aquest és el leitmotiv que travessa de manera brillant aquesta gran crònica d'una determinada Catalunya en vies accelerades de desaparició i el contrapunt d'una ciutat cada cop més global però despersonalitzada.

Qui ens parla, però, a *La vida és estranya*? Quina mena de veu, de màscara, de personatge? “Sóc Oleguer de Regós, l'últim membre de la noblesa de la Conca”, ens diu al principi de l'obra, però en aquestes primeres pàgines també s'hi deixen caure altres senyes d'identitat, tant o més significatives que els seus orígens carlins: es tracta d'un “home d'inacció” de seixanta anys, “d'un fracassat sense pal·liatius” i d'un historiador, el qual escriu unes memòries “per fer saber qui sóc i les coses que he fet”. Fins aquí res d'extraordinari, o, més ben dit, res que faci presagiar res d'extraordinari.

També se'ns informa que de jove va escriure la *Història de l'ermita de la Salvació* i que fa uns quants anys que intenta culminar la seva vocació d'historiador: “Entenia que el meu destí era un llibre, el llibre que aconseguiria trobar el fil i la clau de la vida dels segles.” D'ambició no n'hi falta: fet i fet no es proposa altra cosa que escriure “un estudi definitiu sobre les lleis de la història”. Però d'aquest estudi no se'ns en dona cap més clarícia com no sigui per recordar-nos en què esmerça quotidianament el seu temps en una solitària biblioteca del Barri Gòtic: una revisió a fons dels eixos de la història”, se'ns dirà més endavant, però no en sabrem mai més res. En canvi, sí que sabem des del principi que tot plegat és un simple recurs narratiu i, per tant, mai no ens prendrem seriosament aquesta seva vocació d'historiador.

Així les coses, res no fa preveure que el personatge en qüestió sigui capaç d'explicar res mínimament sucós, però aquest és justament el *tour de force* que Valentí Puig salda amb un èxit inqüestionable: les memòries del nostre personatge, o, més en concret, la distància abismal entre els propòsits de la seva ambició risible com a historiador i els resultats aconseguits amb aquestes falses memòries de diletant, són l'obra que el lector té ara a les mans: un text ple de talent i dotat de principi a final d'una estranya capacitat hipnòtica. És ben bé el triomf inapel·lable de la literatura sobre la història, o el de la narració sobre qualsevol forma d'història.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Valentí Puig a LletRA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/valenti-puig> >

I és que *La vida és estranya* se'ns imposa rotundament per efecte i obra del seu magnetisme formal: la novel·la com a artefacte d'alta precisió verbal, la narració com a apoteosi d'una forma tan lliure com artitzada. D'una forma feta tota ella de textures verbals, d'esmalt lèxic, de filigranes sintàctiques, de diàlegs vius i llambregants (com el de la ruptura entre Oleguer i la seva dona Glòria a la terrassa del seu pis del Turó Park, quan li etziba: "Tant m'és qui siguis, què facis. Jo no sóc de ningú. Vés-te'n a fer com si escriguessis un llibre que mai no escriuràs. Entafora't al teu piset del carrer Petritxol. Què en saps, de la vida? Què en saps, de mi, de les dones, de res?"). Però també de precisió descriptiva –com les que dedica a certes dones–, d'humor a balquena, i sobretot d'una intel·ligència que desarma per la seva irreductible naturalitat: la més difícil d'aconseguir, perquè es té o no es té. I a fe que el nostre autor en té i ens en fa partícips de cap a cap de l'obra.

Tot referint-se al seu projecte d'obra historiogràfica, *La vida dels segles*, Oleguer de Regós ens diu que d'ençà que un dia es va despertar amb el títol del llibre ben clar, "no faig altra cosa que preparar-me per posar-m'hi, perquè sé que el dia que comenci a escriure l'obra vindrà sola". "Serà una lliçó d'energia", conclou. En efecte, tota una lliçó d'energia narrativa és el que, al capdavant, és aquesta última novel·la de Valentí Puig.

Àlex Susanna. *Avui Cultura*, 02/01/2015

La Barcelona de Valentí Puig Sergio Vila-Sanjuán

Amb Valentí Puig passa si fa no fa el mateix que passava amb [Josep Pla](#): en comptades ocasions se'l veu com un autor del "gènere Barcelona" perquè es va consolidar literàriament amb altres temes i dedicacions. Però, igual com Pla va contrarestar gairebé amb violència la seva imatge d'autor entre empordanès i nòmada del món amb dues obres estrictament urbanes que avui són clau per comprendre la ciutat comtal (em refereixo, esclar, a *El quadern gris* i a *Barcelona, una discussió entranyable*), Valentí Puig ha freqüentat en les seves tres últimes novel·les el paisatge barceloní, obrint un nou front respecte a la seva faceta més coneguda de dietarista, assagista, i memorialista d'arrelam mallorquí.

A *Barcelona cau* (2012, acabada de traduir ara al castellà per Pre-Textos) es va atrevir a endinsar-se en la cartografia ignota de la Quinta Columna durant la Guerra Civil, així com els preventoris sinistres del SIM. A *La gran rutina* (2007) i ara, *La vida és estranya* (2014), s'interna pels espais simbòlics de la transformació socioeconòmica, especialment de la Barcelona de les elits. Però mentre *La gran rutina* és una narració coral, de personatges, tant *Barcelona cau* com *La vida és estranya* constitueixen relats existencials amb protagonista únic. En aquesta última el protagonista, Oleguer de Redós, passa els dies en una biblioteca pròxima al Tinell, finançada per un especulador, per treballar en un tractat històric. Viu en un pis del carrer Petritxol que li va llegar un avi llibertí (la seva exdona es va quedar amb el pis que compartien al Turó Park). Sol passejar pels voltants de la plaça del Pi i després creua la plaça Catalunya i puja pel passeig de Gràcia fins a la Diagonal. De vegades queda amb una amiga de la Barceloneta. En la seva memòria sorgeix sovint el Saló Rosa, espai de berenars elegants que jo encara vaig tenir temps de conèixer i en l'espai del qual s'alça avui un boulevard comercial.

Obres de l'escepticisme lúcid i del cansament històric, les novel·les barcelonines de Valentí Puig es mouen entre l'enyorança d'un ric pòsit institucional i cultural que es dona per liquidat i la percepció

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Valentí Puig a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/valenti-puig> >

d'un present cridaner que els seus personatges més estimats viuen com una estesa amenaça.

Sergio Vila-Sanjuán. *La Vanguardia. Culturas*, 07/01/2015

Biobibliografia

Biografia

 WEB: A la Hiperenciclopèdia

<http://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0053096.xml>

 WEB: A la Viquipèdia

Breu biografia, bibliografia, premis, traduccions i enllaços al web de l'enciclopèdia lliure.

https://lletra.uoc.eduhttps://ca.wikipedia.org/wiki/Valent%C3%AD_Puig_i_Mas

Bibliografia

 WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search~S13*cat?/aPuig%2C+Valent{u00ED}/apuig+valenti/1%2C3%2C70%2CB/exact&FF=apuig+valenti+1949&1%2C65%2C/indexsort=-

 WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.cat/search~S23*cat?/aPuig%2C+Valent{u00ED}/apuig+valenti/1%2C3%2C153%2CB/exact&FF=apuig+valenti+1949&1%2C134%2C/indexsort=-

 WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C__SValent%C3%AD%20Puig__Orightresult__U1?lang=cat&suite=pearl

 WEB: Articles de l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Puig%2C+Valent%C3%AD&f=author&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

 WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Puig%2C+Valent%C3%AD&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

 WEB: Puig, a WorldCat

Informació bibliogràfica a la xarxa de biblioteques gestionada per l'OCLC (Online Computer Library Center, Inc.)

http://www.worldcat.org/search?q=%22valent%C3%AD+puig%22&qt=results_page

Tast de textos

Text

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Valentí Puig a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/valenti-puig> >

 PDF: Dones que dormen (2015)

Primeres pàgines del dietari, amb notes de 1986 a 1990.

http://static0.grup62.cat/l1bres_contingut_extra/31/30202_Dones_que_dormen.pdf

 PDF: Dormir mil anys (2015)

Primeres pàgines del poemari.

http://static0.grup62.cat/l1bres_contingut_extra/32/31025_Dormir_mil_anys.pdf

 PDF: La vida és estranya (2014)

Primeres pàgines de la novel·la.

http://static0.grup62.cat/l1bres_contingut_extra/30/29094_La_vida_es_estranya.pdf

 WEB: Articles a *El País*

Columna setmanal de l'autor.

http://cat.elpais.com/autor/valenti_puig/a/

 WEB: Puig a Google Books

<https://lletra.uoc.eduhttps://www.google.com/search?tbm=bks&q=inauthor%3Avalent%C3%AD+puig>

Comentaris sobre l'autor

Crítica

 WEB: Pàgina personal de Valentí Puig

Inclou perfil biogràfic, obra literària i periodística i una àmplia selecció d'enllaços.

<http://www.valentipuig.com/ca/>

 WEB: L'autor al Corpus Literari Ciutat de Barcelona

Amb fragments de la seva obra i una selecció d'articles sobre l'autor.

<http://www.xtec.cat/~jducros/Valenti%20Puig.html>

 WEB: Anells d'or a la platja

Ponç Puigdevall ressenya el dietari *Dones que dormen*. A *El País* (04/06/2015).

http://cat.elpais.com/cat/2015/06/04/cultura/1433442434_510804.html

 PDF: Sobre *La vida és estranya*

Àlex Susanna i D. Sam Abrams parlen de la novel·la. A *l'Avui* (02/01/2015).

http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/2015/avui_a2015m1d2p18cultura.pdf

 WEB: Barcelona 1939, ciutat de l'horror

Ressenya de Jordi Nopca sobre *Barcelona cau*. A *l'Ara Llegim* (18/01/2012).

http://www.ara.cat/suplements/llegim/Valenti_Puig-Proa-Guerra_Civil_Espanyola_0_629937049.html

 PDF: Un poemari i un dietari

D. Sam Abrams i Toni Vall ressenyen, respectivament, el poemari *Altes valls* i el dietari *Rates al jardí*. A *l'Avui Cultura* (17/02/2011).

http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/2011/avui_a2011m2d17p14scultura

 PDF: Rutines, decadències i extincions

Ressenya de Pere Calonge sobre la novel·la *La gran rutina*. A *Caràcters*, 39 (abril de 2007).

http://www.traces.uab.es/tracesbd/caracters/2007/caracters_a2007m4n39p19.pdf

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Valentí Puig a LletraA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/valenti-puig> >

 PDF: L'ideari Puig

Ressenya de Jordi Llavina sobre *La gran rutina*, Premi Sant Joan 2006. A *l'Avui* (30/11/2006).
<http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/av06959.pdf>

 PDF: Un llibre que s'ha de llegir

Un article de Sebastià Alzamora sobre l'assaig *L'os de Cuvier. Cap a on va la cultura catalana*. A *l'Avui* (20/02/2004).

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/av03041.pdf>

Entrevistes

 WEB: 'Hem entrat en la suprema simplificació cultural'

Jordi Nopca conversa amb l'autor amb motiu de la publicació de *La vida és estranya*. A *l'Ara* (21/11/2014).

http://www.ara.cat/premium/cultura/Valenti_Puig-Proa-Novel-la-Literatura_catalana_0_1253274793.html

 PDF: Valentí Puig conversa amb Ada Castells

Sobre la seva darrera obra i la concepció sobre l'ofici de l'escriptor.

A *l'Avui Cultura* (30/12/2012).

http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/2012/avui_a2012m3d30p16scultura

 PDF: Boscos i jardins

Vicent Martí conversa amb Valentí Puig a propòsit del seu dietari *Porta incògnita*. A *Caràcters*, 27 (abril de 2004).

http://www.traces.uab.es/tracesbd/caracters/2004/caracters_a2004m4n27p7.pdf
